

Tohle nevyžehlíš

Blanka
Svobodová

AL
press

edice
KIOKAN

Román

Tohle Blanka
Svobodová
nevyžehlíš

Copyright © Blanka Svobodová, 2016
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Copyright © Blanka Svobodová, 2016
Redakční úprava Anetta Nová
Grafická úprava obálky Tomáš Řízek
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-
Místek, v edici Klokan, 2016
shop@alpress.cz
První elektronické vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-7543-350-3 (pdf)

Věnováno Lence

Obsah

1. Sním či bdím? 9
2. S bývalou... 21
3. Tehdy x teď 29
4. Nepříliš nutný sex s ex 39
5. Vždycky musí zapršet, abys uviděla duhu 45
6. Stařec a moře 53
7. Samým blahem, jedním tahem,
srdce z lásky maluju 59
8. Sladký domov se zbytkovou kyselinkou 67
9. NE Věru, NE! 77
10. Zlomený charakter 89
11. Kdo slídí, ten taky najde 97

12. Jste šťastná, maminko?
Gratuluji, tatínku! 105
13. Kdo zasadí, ten i sklídí 115
14. Vzít, nevzít, vzít, nevzít, vzít, nevzít... 121
15. To se musí zapít 129
16. Ujasnění životních priorit 141
17. Jako zlatá mládež 153
18. Hloupý kdodává, hloupější kdonebere 167
19. Kde začíná dovolená,
tam končí povinnosti 177
20. Nebe na zemi se jmenuje Zakynthos 185
21. Tři! Dva! Jedna! Ted'! 197
22. Když se všechno změní v nic 207
23. Lásko, co se s tebou stalo? 219
24. Ženy se nerozcházejí, ty pálí mosty 225

1.

Lenka

Sním či bdím?

Zdá se mi, že je to svatba. Nebo ne? Možná i zahradní party, těžko hádat. Každopádně jsem v naší zahradě. Je překrásně vyzdobená, různobarevné pentle pastelových barev v slabém větru vlají. Na větvích ovocných stromů, co kdysi vysadil můj děda, se pohupují pestrobarevné lampiony. Večer je určitě musíme rozsvítit. Jsou pomalované obrázky, anebo v odstínech jako mašle na strozech. Světle růžová, zelená, žlutá, fialová. Miminkovsky něžné barvy. K ráji na zemi snad chybějí jen žlutá kuřátka a kudrnaté ovečky.

Já si oblékla bílé dlouhé jednoduché šaty se špagetovými ramínky. Volnější střih, sukňe až na zem. A to za mnou – aha, to je vlečka! Dávám si pozor, abych po ní nešlapala.

Vlasy mám rozpuštěné, volně mi poletují kolem tváře, lechtají mě až na lopatkách. Na jaře mi slunce vyšisovalo blondaté pramínky do přirozeného melíru. U kadeřnice jsem nebyla snad dva roky a zatím tam návštěvu neplánuji. Nějak se mi nechce, nemám ráda, když se mě do-

týkají cizí ruce. Tenhle prostý a obyčejný účes, à la usuš a běž, zdobí věneček ze sedmikrásek. Sama jsem si ho upletla. V ruce svírám velkou kytici růžových pivoňek, pečlivě svázanou saténovou hebkou mašlí. Pivoňky miluju ze všech kytek nejvíc. Něžně voní. Připomínají mi dětství, babiččinu zahradu a později mámin záhon: tam kvetou bílé, růžové a vínové dohromady.

Na nohou mám sandálky, vlastně spíš žabky, zdobené křišťálovými kamínky, co se úžasně blýskají. Dobře že jsem si vzala žabky, kdybych šla po trávě v podpatcích, bořily by se do země, napadá mě mimoděk.

„Děkuji... Díky... Jéé, ahoj, díky,“ usmívám se na známé obličej.

Procházím špalírem tvořeným lidskými těly. Všichni se usmívají, někdo mi mává, muži kynou pravicí. Je to příjemné.

Hřejivé.

Lidské.

Objímající.

Cítím se milovaná.

Jsem šťastná.

Nejšťastnější.

Dojímá mě, že po spoustě let vidím spolužačky a spolužáky z vysoké, střední a dokonce i základní školy! Skvělé! To se vždycky musí stát něco výjimečného, abychom se potkali? Mám chuť se s každým dát do řeči, obejmout ho, zeptat se, kam se poděl, kde byl, že jsme se tak dlouho neviděli. Ubezpečit je všechny, že jsou pro mě důležité.

Ale nejde to, musím se jenom usmívat a jít klidným krokem po trávníku posetém lístky pivoňek. Nehraje hudba, slyším jen vítr a ptačí štěbetání...

* * *

A v levé ruce mačkám Tomášovu ruku.

Po očku na něj kouknu.

Culí se, vypadá šťastně. Zahřeje mě to u srdce. Mám radost, že on má radost. Vzal si šedý oblek, košili na rozhalenku. Často jsem mu říkala, že by mu slušela šedá, jenže on mi nevěřil a dával přednost tmavě modré. Taky dobré, ale měla jsem pravdu, šedá mu sekne víc. Vypadá krásně, jako model z časopisu. Mám fakt štěstí. Štěstí, že Tomáš je můj.

V koutku duše vím, že se nesmím prokecnout. Nechápu totiž důvod toho rozruchu kolem. Něco slavíme? Asi jo. Ale zaboha si nemůžu vzpomenout co. Nevadí. Nikdo po mně nechce vysvětlení. Všichni vědí, co mají dělat, a já kupodivu taky. Něco, někdo mě vede. Je mi dobře, tak si nebudu kazit krásné pozdní odpoledne otázkami.

Jsmo na konci špalíru. Stojíme pod nazdobenou třešní. Moje oblíbená májůvka. Zrovna kvete. K tomu ty lampiony, mašle – je to nejkrásnější strom, jaký jsem v životě viděla. Pod ním stojí moje máma. Krásně oblečená, nalíčená, usměvavá. Vypadá spíš jako moje sestra. Jsem šťastná, že právě ona je poslední člověk na konci řady. Když je tu máma, všechno je v pořádku. Ona nikdy nezklame. Nikdy nezklamala.

Obejmu ji. Zdá se mi drobná a voní mým dětstvím. Jsem vedle ni jako Eiffelovka. Kdy se tak zmenšila? Do ucha mi šeptem popřeje šťastný život.

„Mami, děkuju... Ale já už šťastná jsem. Vážně, jsem moc šťastná...“

„Leničko, holčičko moje... Jsem na tebe pyšná! Vypadáš jako princezna, moc ti to sluší. Taťka tě pozdravuje, je mu líto, že taky nemohl přijít.“

„To nevadí. Víím, že na mě myslí. To je v pohodě... Nemůže za to, že musel letět do Dubaje.“

Hlavou mi běží, kdy naposledy otec někam letěl. A proč je zrovna dneska v Dubaji? Netuším. Ale vím, že kdyby to nebylo důležité, byl by tady s mámou, se mnou, s Tomášem. S námi.

„Tak co, holčičko? Budeš házet kyticí, nebo si ji necháš na památku?“ zeptá se máma.

Házet kyticí? Takže tohle je svatba? Já nevím, jestli chci něčím někam házet, ale podle mámina výrazu chápu, jak zní správná odpověď.

„Jasně,“ kývnu, „všechny svobodné dámy prosím za mě. Házím kyticí!“

Sotva křiknu do davu, ženy se hned seběhnou za mě. Pro jistotu vynechávám slovo svatební. Co kdyby to přece jen svatba nebyla? Zabořím nos do pivoňek. To jsem si vás, krásné květy, dlouho neužila. Takhle je to se vším, nejkrásnějšího je poskrovnu.

Otočím se za sebe a uvidím les zvednutých rukou. Nadechnu se.

„Takže... Tři. Dva... Jedna. Teď!“

A... Máchnu vši silou paží za hlavu a slyším smích, řinkot skla...

V tom se leknutím probudím. Neházím kyticí, ale z odkrvené přežené ruky mi vypadla sklenka od vína a roztrhla se o dlažbu v obýváku snad na tisíc ostrých kousků. Promnu si oči a přemyslím, jestli nemám znovu zavřít víčka a sen si nechat dozdát. Málokdy se mi zdá něco příjemného. Kdoví co znamená nevěstou ve snu býti... Musím se podívat do snáře.

Jenže – ačkoliv víčka držím křečovitě zavřená, mozek mi začal šrotovat. Pivoňkovu svatbu nechal bez konce, a už je tu realita. Teď už neaspím. Je to fuč. Fuč stejně jako Tomáš.

Můj přítel odjel na dovolenou s bývalou rodinou a já zůstala sama. Když za ním zaklaply dveře, nejdřív ze všeho jsem si nalila dvě deci červeného Merlotu – vypila je a potom usnula. Na dnešek jsem spánku moc nedala. Nějak jsem nemohla zabrat. Asi to bude úplňkem – svedu to na měsíc.

Vztah s Tomášem je jako na houpačce. Někdy přijdou velké vlny nadšení a nekonečného opojného osvobození, které dává křídla i těm, co na anděly nevěří. A potom následuje pád a v té propasti hluboké jako Macocha jenom výčitky, bolest zažraná pod kůži a smutek rozpuštěný ve dvou litrech slz.

Minimálně dvou. Tomu věřte. I tohle dokážu.

Teď se zuby nehty snažím nepadnout na hubu, proto jsem si pro začátek zvolila jako ředidlo samoty červené víno. Nevím, jestli je to dobrá volba. Tuším, že s mou diagnózou spíš ne.

Ještě se ani pořádně nesetmělo a já ležím v obýváku na pohovce, na sobě župan, nohy na konferenčním stolku... a jsem navátá, jak zákon káže. Dostávám se do výšin, kde sídlí inspirace a prý odtud padají ty nejlepší výtvořy. Ze mě kromě křišťálového poháru nevypadlo nic. Chemicko-alkoholový koktejl vybraného vína a tabletek, co léta sem tam zobnu, si v těle rychle prošlapal svoji cestičku.

Je mi přes třicet, ale teď si připadám na sto. Jsem současná a moderní, proto žiju s Tomášem na hromádce, nemám děti, dělám si, kdy chci co chci. Z těchto důvodů tu momentálně není nikdo, pro koho bych měla fungovat.

Jsem samostatná umělkyně, jsem ohromně in. Jak skvělé! Ale všechno jednou omrzí, stejně jako letní prázdniny napořád. Že by mě pánilo dobré bydlo? V hlavě mi krouží myšlenky jako na kolotoči, který naštěstí nestaví.

* * *

Kruci, co to vedu za monolog?! Rozklepala mě zimnice, naježily se mi chloupky po celém těle jako dikobrazovi ostny.

Neohrabaně se zvedám z koženého křesla v obýváku, kde jsem po dobu rozjímání nad životem trochu vystřízlivěla. Zapínám rychlovarnou konvici a hledám pytlík oblíbeného zeleného čaje. Uvařím si čaj. Protože je mi zima. V červenci!

Z kapsy vytahuju mobil a urychleně si volám o první pomoc. Do blázince se mnou. Migrény a úzkost jako přestupná stanice? Takový slabý odvárek?

„Ordinace doktorky Steinové, prosím,“ ozve se po hlasu známá sestra, nebo se mi to alespoň zdá.

„Lenka Balejová. Dobrý den, sestřičko, mohla bych se objednat?“ snažím se o přirozenou vlídnost, ale mluví ze mě přiškrcený hlas.

Upiju vroucího čaje, popálím si jazyk a jako bonus mě poleje ledový pot.

„Dobrý den, paní Balejová, ano, ovšem! Kdy by vám to pasovalo? Vidím, že jste tady delší dobu nebyla. Je to urgentní?“

Nejurgentnější, co jste kdy zažila! Chce se mi ječet, možná spíš nebýt, je to dostatečně důvodné a pádné?

„Sestřičko, je to urgentní. Co nejdřív, prosím.“

Neprosím, doslova žadoním. Copak to necítí?

To už nikdo nechte mezi řádky? Ani žena nechápe ženu? Vždyť jsme pryč z jedné planety. Z Venuše. Sestro!

„A předpis na tabletky budete chtít?“ ptá se žena ledově klidně.

Kdoví, kolik takových nejnaléhavějších případů denně slyší. Už je imunní. Musí být, to je jasné. Ochotně nabízí vysvobození hladkými bílými tabletkami, které rozpouští úzkosti a stesky? Může být. Děkuju.

„Ano, kdyby to šlo,“ říkám veseleji, než jsem chtěla.

„Vidím, co užíváte... Takže prášky vám nechám předsat a s tou návštěvou... Příští čtvrtek, ale volno máme až v pět odpoledne. Můžete? Není to moc pozdě?“

Pozdě? Jsou dny, kdy dokážu přesně v tolik vstávat a snídat černý čaj s mlékem a přikusovat loupáček, který zbyl od Tomášovy „normální“ snídaně.

Pche!

Umělkyně!

Sova! Noční pták!

„V pořádku... Pro ten recept se stavím ještě dnes. Děkuju,“ vydechnu spokojeně.

„Nashledanou.“ Sestra položí sluchátko.

Spíš na brzku viděnou. Trochu mi odlehlo. Prohodit pár slov a být nuceně milá je zřejmě forma terapie. Možná bych si měla pořídit kanárka a hovořit k němu. Mluvit nahlas na živého tvora a ne vést nekonečné hovory sama se sebou, co očividně vedou k depresi jako z růže květ. Tohle výhledově zřejmě nezachrání ani antidepressiva.

Ferrrdo řřekni prrrášek!

Vsugerovávám si problikávající světlo na konci tunelu, když sbírám po obýváku Tomášovy poházené polokošile, různobarevné ponožky a zapomenutý šnorchl. Dívám se pozorně na potápěčskou modrooranžovou plastovou věc, která by se dala použít všelijak, v neposlední řadě i jako záminka se milovanému ozvat.

Po chvilce usilovného přemýšlení nápad házím za hlavu. Přece se má snažit ON. Je řada na NĚM. ON odjel s ex, ON slíbil, že napíše, ON mě tu nechal samotnou.

S potěchou letitého fetišisty přičichnu k Tomášově košili, potom ji zbytečně přepečlivě aranžuju na věšák. Vědomě si pěstuju prokrastinaci, větší než celý tenhle rozlehlý dům. Košile voní tak důvěrně, tak důvěrně krásně.

Žádný jiný než Tomáš by mi v životě nevoněl víc, líp, vím to. Vládne mezi námi chemie, celá Mendělejevova tabulka prvků ve složitém, ale dokonalém koncertu. To je to něco, co musí být shůry dáno, co neovlivníme. Díky za to, že těchto prvků máme vrchovatý kopec. Je na čem stavět, i po letech.

Na oranžový papírek sepisuju nákup na víkend. Pečlivě dopisuju hůlkovým písmem poslední, tu nejdůležitější položku: VÍNO.

Je mi jasné, že semolinovými těstovinami, bělicí zubní pastou, cuketou, bonboniérkou, jarem a vlhčenými ubrousky bych si dobrou náladu pro nastávající dny navodila jen těžko.

Leda že bych si koupila višně v čokoládě, několik obrovských krabic, čili takový nenápadně balený alkohol. Ha ha ha.

Útočištěm se teď stane můj ateliér a záchranným lanem štětce, paleta, bělobou zářící plátno, olejové barvy, terpentýn a datum v kalendáři, které se kvapem blíží. Jen díky tomuto Damoklovu meči se nemůžu poctivě celý den rochnit v sebelítosti jako hroch v blátíčku.

Odebírám se tedy do tvůrčího doupěte, které už jaksi samo o sobě, svým prostorem, evokuje nápady.

Kdysi dávno mi to tvrdil Tomáš a přesvědčivě vychvaloval svoji pracovnu, kde mu padají jako pečení holubi samy do úst ideje hodné Nobelovky.

S odstupem času souhlasím, měl pravdu. Uznávám. V jídelně, na jídelním stole s drobkou od oběda, by pěkně vybarvené myšlenky přicházely asi hůř, jestli vůbec. Člověk tvořivý prostě potřebuje svůj útulek.

Pronajmu hlavu a s ní i celé já abstraktní malbě na zakázku.

Doteď ani pořádně nevím, proč jsem na takovou nabídku kývla. Je možné produkovat umění na povel?

Jsem měkká, když mi k takovému činu stačilo jedno klukovské zamrkání pána v letech, kterého jsem do té doby nikdy neviděla. Zdál se mi to v tu chvíli vážně dobrý nápad. Kývala jsem jako nemocný osel. Tak si to teď sežeru.

Za domněnku, že dělám dobrou věc, tehdy asi mohly notně popíjené zlaté bublinky pravého šampaňského s jahodami, které byly zrovna v tom správném poměru zastoupeny v krevním řečišti. Potom se mi nezdá problém vůbec nic.

Naivně jsem si myslela, že starý neznámý stejně zapomeně, že se rozmyslí, že se něco stane. Jenže se nestalo vůbec nic. Postarší pán zavolal hned druhý den ráno. Trefil se do mé lehounké kocoviny; upřesnili jsme rozměry plátna a už to bylo. Objednávka. První zakázka v životě na míru, bez velké osobní angažovanosti, téměř vše bylo dáno. Ty jen do čtyř týdnů vytvoř, nabídni, prodej! Jsi přece, kruci, malířka. Malířka ano, to souhlasí, obchodnice nikoliv.

Jak jsem mohla tušit, že bych stěží nakreslila i domeček jedním tahem?

Nesmím si to protivit, musím to brát jako vysvobození, poručím mozku, pravé ruce. Je přece o moc jednodušší něco čmárat než řešit vztah o několika neznámých, či bohužel spíše důvěrně známých. Malba našťestí umí být i barevnou veselou hrou. Máš dát obraz, tak dáš, vytvoříš... Vytvoříš?!

Snažím se.

Fakt že jo.

Po několika hodinách usilovného skicování klidné a nezčerené představy, následného poposedávání na barové stoličce, usrkávání černé kávy, odcházení od plátna na

dva, tři, čtyři metry, abych viděla polotovar z dálky, mám pro dnešek vážně dost.

Už nemám náladu. Chybí totiž múza. Ta je na španělském pobřeží ostrova krásnějšího než sen. Před očima se mi chtě nechtě míhají polonahá, do bronzova opálená těla v křiklavých bikinách, šumí mořské vlny, slyším Tomášův smích, vidím jeho hollywoodský úsměv od ucha k uchu, vyvinutou Věru v titěrných šatičkách v předklonu nad radostí tleskající Sašenkou.

V tomhle hemžení se plátno, ze kterého má vyvěrat klid, mír a světle zelená barva, tvoří fakt blbě.

Proč Tomáš kruci slibuje, že se po příjezdu ozve, když to není pravda? To mu nestojím ani za blbou esemesku? K čertu se vším. Žárlivost mi kroutí žaludek a střeva.

Pozdě večer se zase neudržím. Spíš se ani udržet nechci. Není důvod. Tomáš mlčí a já mám přetlak všeho a vlastně nikoho. Paradox. Možná můj celoživotní strašák teď na pružinkách nevybíravě vyskakuje z důkladně zavřené krabice.

Tohle je začátek sedmidenní pomlky, která možná nikdy neskončí. Myslela jsem, že levou zadní ustojím Tomášovy aktivity s bývalou rodinou. To se tedy neděje ani zhruba. Myslela jsem, že jsem silnější.

Připadá mi, že nemám žádné eso v rukávu. Oni mají všechno, já nic. Srovnávací úzkost? Asi. Možná. Pravděpodobně.

Aby o mě zavadili pohledem, musela bych povít dvojčata, nebo by můj obraz musel viset v pařížském Louvru, hned vedle tajemné Mona Lisy, nebo nějaký podobný hodnotný důkaz, že jsem dobrá. Cítíte sami, že dokázat něco takového je dost nepravděpodobné.

Průměrná malířka, bezdětná, dvaatřicetiletá žena, OSVČ, navíc s půjčkou na rekonstrukci domu, prostě nemá na esa nárok. Esa došla.

Na zdraví si dopřeju další plnou sklenici zkapalněného lepšího stavu, ve kterém se dá přežít, trochu zapomenout a později snad i usnout.

Krkolomně rvu špunt ze sedmičky vína. Ne a ne to otevřít, kruci! Jsem na pokraji pláče a moc dobře vím, že to není zátkou, ale životem.

Potácím se kuchyní s láhví mezi stehny a utěrkou v ruce. Snad za deset minut zápolení a slov s hvězdičkou se mi konečně podaří tu blbou láhev otevřít. Příště si koupím krabicové, přísahám na holý pupek! Ať si o mně prodavačky v místním vesnickém krámě myslí, co chtějí. Ať vypadám jako alkoholik, jako nuzný bezdomovec z parku. No a co. Co ty báby vědí o samotě?

Určitě jsou spokojené, všechny do jedné tak vypadají. Žijí si jednoduše, možná je sem tam napadne, že jim utíkají hvězdy, a přitom jim vesmír leží u nohou. To obvyčejné je nejvíc, jenomže to se časem okouká a pak už to člověku ani nepřijde.

Představuji si, že každá z nich má doma svého Jardu, který si odpíchne ve dvě odpoledne někde v továrně, dvě rozdávané děti s poznámkami v žákovské a pusou umatlanou od čokolády. Mají všechno. Všechny. Závidím jim, i když vím, že závidět se nemá. Nahlas bych to neřekla, ale právě pro takový život ve čtyřech bych momentálně vraždila.

Nemám okroužkovaného Jardu, děti ani čokoládu...

Naprosté ticho v obýváku rozráží každé vyfukané písmeno esemesky. Omámeně a otupěle si vybavuji nostalgic-

ký text, který jsme si spiklenecky milenecky s Tomášem šeptávali kdysi. Kdysi dávno, snad už před naším letopočtem. Tehdy, když ještě nezapomínal, když mě nosil na rukou, když odcházel od ní ke mně...

A pak už si nepamatuju nic víc než úporné křeče v břiše, potem spleené vlasy na čele, dávivý reflex a celonoční objímání chladné záchodové mísy.

2.

Tomáš
S bývalou...

„*Vzdálenost probouzí lásku...*“
Hm. Zvednu obočí a snažím se tvářit neutrálně nad zrovna přijatou zprávu od: Lenka Sluníčko. U mě jak kdy, hledím na displej. A především jak s kým. Kdyby tu tak Lena byla! Když je té dálky víc než blízkosti, tak asi horko těžko, že...

Moc dobře vím, že je to moje vina, že se Lence nevěnuji tak, jak si zaslouží. Ještěže je tak silná. Chápe situaci. Je to milionová ženská. Lepší a chápavější bych těžko našel.

S povzdechem hodím mobil do kapsy džín a dál předstírám, že se přechoťně věnuju funkci neplaceného nosiče zavazadel své dcery a bývalé manželky. Otročina ve čtyřiceti stupních ve stínu.

Kdyby mě za tu přetvářku platili, přišel bych si možná na větší prachy než v projekční kanceláři!

Leno... Kdybys tohle viděla, věřila bys, že opravdu nemáš čeho litovat a na co žárlit.

Jdeme úzkou asfaltovou, snad do bodu varu vyhřátou cestičkou vedoucí k hotelu, a já si přikazuju, že se mu-